Macbeth, o experiență pozitivă a succesului

(Grigore Constantinescu – 19 mai 2008)

Grandoarea și decadența unui cuplu de conducători ucigași, iată un motiv care, de la Shakespeare încoace, a pasionat lumea, atât prin semnificația evenimentelor sociale, cât și în viziuni creative variate. Nu este inutil de reținut că astfel de destine, supuse damnării, sunt tributare halucinațiilor vrăjitorești, sub orice formă ar fi ele, ceea ce explică sau lasă neelucidate multe aspecte ale realităților istorice.

Opțiunea pentru „Macbeth” de Verdi face parte din asemenea captări de interes, înscriindu-se totodată în tematica Festivalului de teatru dedicat Marelui Will. O opțiune riscantă care, neîndoios, s-a transformat într-un triumf bine argumentat în majoritatea componentelor spectacolului de premieră, la Opera Națională, acum două seri. Pentru a fi corecți, să recunoaștem că, după unele experiențe anterioare, existau îndoieli, începând cu rolurile principale, vestite prin dificultatea lor, și continuând cu versiunea regizorală, dat fiind că Petrică Ionescu este un artist surpriză. Ce am primit la premieră este de natură a aduce bucurie în sufletul operamanilor, căci spectacolul astfel gândit a trecut peste problemele de dramaturgie ale operei verdiene, pledând cu patos expresiv pentru o imagine convingătoare. Mai mult poate, chiar exaltând spectatorii față de oferta teatrului.

La ridicarea de cortină, două componente erau mai aproape de așteptările noastre. În primul rând Soprana Silvia Sorina Munteanu – Lady Macbeth, care construiește o impresionantă demonstrație de vocalitate, spectaculoasă și totodată fidelă cerințelor compozitorului romantic. Există un eroism solistic, la această soprană ce s-a impus în stagiunile recente pentru categoria „grea” a vocilor spinto-dramatice, față de care îi suntem recunoscători.

Cea de a doua așteptare confirmată o reprezintă condiția performantă a corului condus de Stelian Olariu, într-o evoluție de consecvent nivel al excepției, cu câștiguri de imagine scenică prin relaționări ale mișcării, corelate suplu și eficient teatral de Ileana Niculescu.

Orchestra dirijată de Iurie Florea i-a urmat îndeaproape, având certe calități ale discursului de tipologie romantică.

Revenind la regie, al cărei semnatar propusese cu câțiva ani în urmă un „Oedipe” hollywoodian, concepția sa nu îl trădează pe Verdi, chiar dacă merge pe soluții personale, mai moderne. Asamblarea realului cu fantasticul, mâna sigură în conducerea materialului viu de pe podium sunt consistente și, în majoritatea cazurilor, impresionante.

Pentru scenografie, Cătălin I. Arbore a proiectat un spațiu scenic în care formele, fixe sau mobile, ca și culorile ca limbaj (cu trepte de negru, roșu, alb) abil luminate (maestru Cornel Vladu) sunt capabile să comenteze acțiunea și muzica, depășind ilustrarea simplă, probabil în sensul regiei.

După amploarea aplauzelor, Marius Manea a obținut în Macduff, un succes important în ascensiunea sa de tenor vedetă, urmat de Crina Zancu și Liviu Indricău. Întâmplările care au condus spre solicitarea baritonului Eugen Secobeanu în rolul titular au fost în parte dirijate de destinul acestui cântăreț. El apare pentru prima oară solicitat ca protagonist de premieră la Opera bucureșteană. Ca și Serghey Muzraev, din păcate indisponibil, artistul român este programat cu

regim de invitat. Nu știam nimic despre el, până la intrarea sa în scenă. Poate este suficient dacă subliniem că ovațiile finale au recunoscut în el calități de excepție, etalate de-a lungul unui spectacol ce pune la încercare forțele oricărui interpret de anvergură. Nu reținem eventualele corecții posibile, în fața evidenței că Eugen Secobeanu ne-a convins în Macbeth, musical, vocal și ca actor. Să nu-l pierdem!

În momentele dinaintea premierei, ca și la „Lacul lebedelor", am fost invitați să privim în foyer o seamă de creații plastice inspirate de spectacolul ce avea să urmeze. Este vorba de o colaborare a Operei cu UNARTE, lucrările studenților dorind să oglindească subiectul reprezentației cu „Macbeth". Plasticienii din tânăra generație propun, cine privește poate să accepte sau nu oferta lor. Ceea ce atrage atenția este accentul creativității, ca discuție pe tema dată, și posibilitatea de a se compune un dialog al artelor în acest spațiu de veritabil atelier. Ieșim astfel din indiferență, ne neliniștim și, drept urmare, vibrăm altfel la ridicarea de cortină. Opera Națională devine astfel o casă a frumosului activ, contemporan care, la această premieră, a trăit un triumf „de astăzi" pentru nemuritorul Verdi dintotdeauna.